

Ortak velayet

Çocuğu için ortak velayet uygulamak isteyen evli olmayan ebeveynler için bilgiler.

1. Çocuğun doğumu sırasında ebeveynler evli olmadıkları takdirde, çocuğun velayeti sadece anneye ait olmaktadır. Evli olmayan ebeveynlerin velayet hakkına sahip olabilmeleri için, evlenmeleri veya bir **velayet beyannamesi**¹ vermeleri gerekir. Ortak velayetin evli olmayan ebeveynlere uygulanması - evlilerde olduğu gibi - birlikte yaşamalarına bağlı değildir. Velayet beyannamesi Gençlik Dairesi'nde ücretsiz (veya ücreti karşılığında bir noterden) tescil ettirilebilir. Tescil edilmiş beyanın birer nüshası ebeveynlere, Gençlik Dairesi'ne ve çocuğun doğduğu yer farklıysa doğum yerindeki Gençlik Dairesi'ne verilir.
2. **Velayet beyannamesinin verilebilmesi** belirli şartlar veya süre şartıyla mümkündür. Ebeveynler velayet beyannamesini ancak şahsen verebilirler. Bir velayet beyannamesi verilmesi için ebeveynler kimliklerini (nüfus cüzdanı veya pasaport), çocuğun doğum belgesi ve babalığın tanınması ile ilgili belgeyi ibraz etmek zorundadır. Daha önce çocukları için bir velayet beyannamesi vermiş olan ebeveynler, sonradan evlendikleri takdirde çocuğun velayeti ortak kalmaya devam eder. Velayet beyannamesi aynı zamanda çocuğun doğumundan önce verilebilir.
3. Kanun koyucu tarafından **velayet** „rüştüne ermemiş çocuğa bakma yükümlülüğü ve hakkı“ olarak tarif edilmektedir.² Velayet çocuğun birey olarak bakımını (kişisel bakım) ve çocuğun sahip olduğu mallarla ilgili işlerin görülmesini (vesayet) kapsamaktadır. Kişisel bakım, örneğin çocuğun yetiştirilmesi, ikamet yerine ve bakımı hakkında karar verme, ameliyatlara izin verme, gideceği okula karar verme ve buna benzer pek çok şeyi kapsar.
4. Ortak velayet hakkına sahip ebeveynler çocuğun doğum tarihinde sahip oldukları şekliyle annenin veya babanın soyadını nüfus müdürlüğüne **çocuğun doğumdaki soyadı** olarak belirleyebilirler. Çocuğun doğum tarihinde (henüz) ortak velayet olmadığı takdirde, çocuğun doğumdaki soyadını anne verir. Ebeveynlerin ortak velayeti daha sonra tesis edildiği takdirde, çocuğun önceden verilmiş bir soyadı olduğu takdirde, ortak velayetin tesisinden sonraki üç ay içinde çocuğun soyadı yeniden

belirlenebilir. 6 yaşından itibaren çocuğun isim değişikliğine katılması söz konusudur; yani, konuya dahil olmak zorundadır.³

5. Ebeveynleri evli olmayan çocukların **akrabalık ilişkileri** (aile ağacı ve akrabalık dereceleri), evli kişilerin çocuklarının akrabalık ilişkilerinden farklı değildir (Bu konuda bkz. § 1589 BGB).
6. Daha sonraki bir tarihte ortak velayet hakkına sahip ebeveynler (evlilik veya velayet beyannamesi ile olması fark etmez), geçici olmayacak şekilde ayrı yaşadıkları takdirde ebeveynlerden biri aile mahkemesinden **velayetin veya velayetin bir kısmının tek başına kendisine devredilmesini** talep edebilir. Bu talep, şu şartla kabul edilir:

„diğer ebeveyn kabul ettiği, çocuğun on dört yaşını tamamlamamış ve devrin yapılmasına itiraz etmediği takdirde veya ortak velayetin kaldırılması ve talep eden tarafa devrinin çocuğun refahı açısından en uygun durum olduğu beklenmekteyse.“ (Bu konuda bkz. § 1671 BGB). Yani, evli olmayan baba da belirli şartlarda ortak çocuğun velayetini alabilmektedir.
7. Ebeveynler gençlere yardım kapsamında **birlikte yaşama veya ayrılıkla ilgili sorunlarda rehberlik alma** hakkına sahiptirler. Bu rehberlik, çocuğun refahını sağlayacak ebeveyn sorumluluğuna ulaşmak için, aile içinde birlikte yaşamayı teşvik edecek, çatışmalar ve krizlerde yardımcı olacak veya ayrılık durumlarında ebeveynleri destekleyecektir (Bu konuda bkz. § 17 çocuklar ve gençlere yardım yasası (KJHG)). Birlikte yaşama veya ayrılıkla ilgili sorunlarda rehberlik, Genel Sosyal Hizmetler (ASD) veya Psikolojik Rehberlik Merkezi tarafından verilmektedir.
8. Ebeveynler ortak velayet hakkına sahipken **ebeveynlerden biri vefat ettiği** takdirde velayet hakkı hayatta kalan diğer ebeveynin olur. Ayrılık veya boşanma sonrasında tek başına velayete sahip olan ebeveyn vefat ettiği takdirde, bu durumun çocuğun refahı ile ters düşmemesi kaydıyla, aile mahkemesinin velayeti hayatta kalan ebeveyne devretmesi gerekir (Bu konuda bkz. § 1680 BGB).
9. Ebeveynlerin evli olup olmadığından bağımsız olarak, çocuğun refahı kapsamına prensip olarak **her iki ebeveynle ilişkisi** dahildir. Çocuğa desteklerinin sürmesi çocuğun gelişimi açısından faydalı olan ve çocuğun aile bağı olan diğer kişilerle ilişkisi için de aynısı geçerlidir. Çocuğun her bir ebeveynin

ilgisini görme hakkı vardır; her bir ebeveyn çocuğa bakmakla yükümlüdür ve bu hakka sahiptir. Ebeveynler çocuğun diğer ebeveynle ilişkisini engelleyen veya çocuğun yetiştirilmesini önleyen her şeyden kaçınmalıdırlar. Ebeveynlerin ayrılması durumunda çocukların bakımı konusunda sorunlar çıktığı takdirde, Gençlik Dairesi'nin veya diğer sosyal hizmetler kurumlarının rehberlik önerileri dikkate alınmalıdır. İhtiyaç halinde çocuğun bakımı konusunda karar vermek üzere aile mahkemesi devreye alınabilir.

10. Çocuğun refahına hizmet ettiği takdirde, **büyük ebeveynler ve kardeşlerin de çocuğa bakma hakkı** vardır. Aynı durum, ebeveynin çocukla aynı evde uzun zaman geçirmiş bir eş veya eski eş ile önceki koruyucu ebeveynler için de geçerlidir.

11. Ebeveynler ortak velayete sahip olup ayrı yaşadıkları takdirde, **çocuk için yerine getirilmesi hayati önem taşıyan işlerde**, karşılıklı mutabakat sağlanmalıdır. Gündelik hayattaki işler konusunda, çocuğun yanında kaldığı ebeveyn karar verir (Bu konuda bkz. §§ 1626, 3. paragraf ve 1684 ilâ 1687a BGB).

12. (Ortak) velayet hakkı ile ilgili **başka sorularınız** olduğu takdirde, görüşme saatlerimiz içinde veya telefonla randevu halinde hizmet vermeye hazırız. Şu mercilere başvurabilirsiniz :

Allgemeiner Sozialer Dienst (Genel Sosyal Hizmetler) Mannheim-Nord, Sekreterlik, Tel: 293-3951
Allgemeiner Sozialer Dienst (Genel Sosyal Hizmetler) Mannheim-Süd, Sekreterlik, Tel: 293-6835
Aile Çocuk Desteği ve Resmi Velayet, Sekreterlik, Tel: 293-3587

Sekreterlikler sizi konuyla ilgili sorumlu çalışanlara yönlendirecektir.

¹ Bu konuda bkz. §§ 1626a ilâ 1626e Medeni Kanun (BGB) 01 Temmuz 1998'ten beri geçerli nüshası.

² Bu konuda bkz. § 1626, paragraf 1 BGB.

³ Bu konuda bkz. §§ 1617 ilâ 1618 BGB.